

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800 810
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ ПРОДЪЛЖИТЕЛНИ ЗАСУШАВАНИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШУМЕН

ШУМЕН

2025 г.

I. ЦЕЛ.

1. Намаляване на неблагоприятното въздействие на неблагоприятните природни явления върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда.

2. Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от транспортна катастрофа чрез партньорство и по-добра координация.

3. Създаване на способности за реагиране и възстановяване при транспортна катастрофа.

II. ОБХВАТ.

Планът се прилага за територията на община Шумен. Изпълнението на плана се извършва от съставните части на Единната спасителна система на територията на община Шумен и Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и взаимодействие с Националния и областния щабове.

III. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА.

Засушаванията са климатичен феномен, който се свързва с отсъствието на валежи и влага в атмосферата и почвата. Те имат сезонен или годишен характер. Засушаването може да продължи месеци или дори години, а може и да бъде обявено след 15 дни суша. Засушаванията често са причина за изсъхване (месечни и годишни засушавания) на реколти и превръщането на райони в пустини и полупустини (дългогодишни засушавания). Това може да има значително въздействие върху екосистемата и селското стопанство на засегнатия регион и да навреди на местната икономика. Трайното засушаване значително увеличава шансовете за развитието на пожари и пресъхване на водоизточници. Дълги периоди на жегата могат да влошат засушаването, ускорявайки изпарението на водни пари.

Продължителен безвалежен период със съпътстващи го повишена температура, намалена влажност, повишени изпарения може да доведе до:

- дефицит на почвената влажност с проявление на сух коренообитаем почвен слой и нарушен воден баланс в почвата, с влияние върху развитието на растенията и техните добиви и условията за развитие на организмите в почвата;
- отчетливо намаление на водните ресурси – повърхностен и подземен отток, намалено подхранване на язовири, водоеми и влажни зони със съпътстващи ги въздействия по отношение на природата, екосистемите и хората;
- пряко отражение на недостига на вода върху водоснабдяване, водопотребление, напояване, електропроизводство и други.

Продължителната суша ще се отрази във всички сфери на обществения живот. Вероятно е въвеждането на режим на водоподаването за питейно-битови и промишлени нужди. Затруднено поддържане на хигиенни и битови условия в здравни и обществени заведения, както и в жилищните сгради и учебните заведения. Възможно е възникването на епидемии и епизоотии. Значително завишаване на пожарите в горски и полски територии. Вероятно унищожение на зеленчукови, овощни, зърнени и други култури. Затруднено осигуряване на водопой и изхранване на животните. Възможно е обезлесяване на площи, измиране на диви животни и риби, екологични катастрофи.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ.

1. Въвеждане на ограничения във водоподаването;
2. Влошаване на хигиенно-битовите условия;
3. Необходимост от осигуряване на допълнителни водоизточници и питейна вода;
4. Възникване на пожари, епидемии и епизоотии;
5. Увеличена заболяемост и възможни човешки жертви;
6. Затруднено изхранване и водопой на животните;

7. Големи финансови загуби и продукция на земеделски производители, животновъди, предприятия, заведения за обществено хранене и други.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА.

1. Оперативна готовност.

Наблюдението, ранното предупреждение и оповестяването се основават на:

- информация и данни предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в центровете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от НИМХ, Агенцията за проучване и поддържане на нивото на река Дунав и други;
- международен обмен на информация и данни.

Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ) извършва краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози за времето в страната. Оперативното звено в НИМХ издава краткосрочни прогнози за времето – ежедневно за следващите 24-36 часа. В рамките на краткосрочната прогноза се издават и предупреждения за опасни и особено опасни метеорологични явления. Предупрежденията се дават в цвят, в зависимост едновременно от вероятността да се случи опасно явление и влиянието, което би могло да окаже то върху живота и дейността на хората. Всеки цвят има определено послание. Опасните явления се обявяват със съответен код и цвят. Ако вашият регион е в зелено - опасни метеорологични явления не се очакват. Жълтото означава потенциална опасност. Има повишена вероятност за опасни метеорологични явления. Възможни са щети. Следете прогнозата за времето. Не предприемайте неоправдан риск, особено при извършване на дейности, които зависят от времето. Оранжево означава опасност. Прогнозират се опасни и особено опасни метеорологични явления. Съществува голяма вероятност за материални щети. Възможни са човешки жертви. Бъдете много внимателни, следете подробната информация за очакваните метеорологични условия и следвайте съветите на властите. Червено означава голяма опасност. Прогнозират се екстремни метеорологични явления със значителен териториален обхват. Има висок риск от големи щети върху инфраструктурата и околната среда. Съществува повишена вероятност за човешки жертви. Гражданите трябва да бъдат изключително внимателни и задължително да следват съветите и разпорежданията на властите и да бъдат готови за въвеждане на извънредни мерки.

На сайта на НИМХ се публикуват и сезонни прогнози с линк: http://info.meteo.bg/i/meteo/seasonal_forecast/SeasonalForecast_BG201912.pdf.

Сезонните прогнози се обновяват периодично и в тях е представена информация за вероятните температури и валежи. Има кратко описание за вероятността на прогнозите. Данните са обществено достъпни на сайта на НИМХ, а освен това се предоставят на Средствата за масова комуникация, на областни и общински администрации, на държавни органи и институции. Данни се предоставят и на Националния оперативен център на ГД ПБЗН и Оперативните центрове на РД ПБЗН. Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при бедствия се определят с Наредбата за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г. (Обн. ДВ, бр. 20 от 2012 г.). Дежурният в ОЦ на РДПБЗН, оперативният дежурен на ОД МВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност получават информация при възникване на опасни явления и я обменят по между си. ОЦ на РД ПБЗН уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност. Компетентните съставни части на ЕСС, отговорни за изпълнение на дейностите при

продължителни засушавания са: - РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, БЧК, Общинска администрация, доброволни формирования, РИОСВ Шумен, Басейнова дирекция Черноморски район, Басейнова дирекция Дунавски район, Областна дирекция „Земеделие“, В и К дружеството, Регионална здравна инспекция Шумен, ОД „Безопасност на храните“ Шумен, Министерството на регионалното развитие и благоустройство, ДАМТН - Главна дирекция надзор на язовирните стени и съоръженията към тях, Регионално управление на образованието към МОН. Съставните части на ЕСС и фирмите включени в плана за защита при бедствия, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране. ОЦ на РД ПБЗН оповестява областния и общинските щабове на засегнатите общини за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия по заповед на областния управител, кмета на общината или Директора на РД ПБЗН. При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, дежурният по Областен съвет за сигурност оповестява личния състав на областния щаб по разпореждане на областния управител. Дежурните екипи на РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, поддържат постоянна оперативна готовност и работят на непрекъснат сменен режим. Времето за привеждане в готовност на останалите структури в работно време е 60 минути, а в извън работно време – 90 минути.

2. Ред за активиране на плана.

Със заповед кмета на общината обявява “бедствено положение“ за цялата или за част от територията на общината при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие от продължително засушаване и мащаба надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси.

Кмета на общината може да поиска обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ, чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствия. При въвеждане на областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво. Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия в засегнатите територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител и щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия. С обявяването на бедствено положение се въвежда областния план за защита при бедствия.

3. Определяне на защитни действия:

- Наблюдение на атмосферните процеси и прогноза за развитието на бедствието;
- Приемане, анализиране и разпределяне на информацията за мащабите на бедствието;
- Въвеждане на ограничения във водоподаването на населените места;
- Въвеждане на ограничения за напояването на земеделски земи;
- Въвеждане на ограничения за поливане с питейна вода, миене на коли, пране на килими и др.
- Включване на алтернативни водоизточници във водоснабдителната система;
- Вземане на проби от водоизточници и оценка на годността за питейни и битови нужди;
- Вземане на проби и оценка на храните;
- Осигуряване на питейна вода за населението;
- Осигуряване на вода за битови нужди за болници, учебни заведения, детски градини и жизненоважни обекти за обществото;
- Извършване на неотложни аварийни дейности на аварирани съоръжения от В и К инфраструктурата и по включване на допълнителни водоизточници във водореносната и водоснабдителната системи;
- Осигуряване на вода за големите животновъдни обекти;

- Оценка на епидемиологичната обстановка и предприемане на съответните мероприятия;
- Оценка на епизоотичната обстановка и предприемане на мероприятия;
- Периодично информиране на населението за бедствието и даване на препоръки за поведение;
- Ежедневна оценка на ефикасността на проведените мероприятия.

4. Предупреждение и оповестяване на населението.

В приложение № 2 към чл. 18, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, продължително засушаване не е включено като основен вид опасност.

За територията на общината оповестяването, предупрежденията и въведените ограничения, както и правилата за поведение на населението при продължително засушаване се извършва чрез заповеди и разпореждания на кмета на общината.

Със заповяданите мерки се запознават кметовете и кметските наместници на населените места и главните специалисти на кварталите. Чрез тях и чрез експертите по „Връзки с обществеността“ се извършва разяснителна работа относно поведението на населението и въведените ограничения във връзка с настъпило продължително засушаване. В кампанията се включват и средствата за масова информация на територията на общината.

5. Изпълнение на защитни действия.

Повечето защитни действия се прилагат едновременно съобразно обстановката, решенията на общинския щаб за защита при бедствия и ръководителя на операциите.

ДЕЙСТВИЯ	ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ
Наблюдение на атмосферните процеси и прогнозата за времето.	Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ).
Приемане, анализиране и разпределяне на информацията за мащабите на бедствието.	ОЦ на РД ПБЗН, ЕЕНСП 112, ОД МВР, дежурни в областен и общински съвети за сигурност.
Въвеждане на ограничения във водоподаването на населените места.	В и К дружество, кмет на община Шумен, кметове на засегнати населени места.
Въвеждане ограничения за напояването на земеделски земи.	МОСВ - графици големи язовири, ОД „Земеделие“, Напоителни системи -клон „Долен Дунав“, БД „Дунавски район“, БД „Черноморски район“.
Включване на алтернативни водоизточници във водоснабдителната система.	В и К дружество, кмет на община Шумен, кметове на засегнати населени места, БД „Дунавски район“, БД „Черноморски район“.
Вземане на проби от водоизточници и оценка на годността за питейни и битови нужди.	В и К дружество, РЗИ.
Осигуряване на питейна вода за населението.	В и К дружество, кмет на община Шумен, кметове на засегнати населени места, Екипи на ОблС на БЧК подпомагат осигуряването на вода, общински и областен щаб за защита при бедствия.
Осигуряване на вода за битови нужди за населението, за болници, учебни заведения, детски градини и жизненоважни обекти за обществото.	В и К дружество, кмет на община Шумен, кметове на засегнати населени места, директори на учебни и здравни заведения, собственици на обекти, областен и общински щаб за защита при бедствия.
Извършване на неотложни аварийни дейности на аварирани съоръжения от В и К инфраструктурата и по включване на допълнителни водоизточници във водопреносната и водоснабдителната системи.	В и К дружество, кмет на община Шумен, кметове на засегнати населени места собственици на съоръжения.

ДЕЙСТВИЯ	ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ
Осигуряване на вода за големите животновъдни обекти.	Собственици на обекти, кметове на населени места.
Оценка на епидемиологичната обстановка и предприемане на съответните мероприятия. РЗИ, собственици на обекти.	
Оценка на епидемиологичната обстановка и предприемане на съответните мероприятия.	РЗИ, собственици на обекти.
Оценка на епизоотичната обстановка и предприемане на мероприятия.	ОДБХ, собственици на животновъдни обекти.
Ежедневна оценка на ефикасността на проведените мероприятия.	Областен и общински щабове за защита при бедствия, В и К дружества, кметове на общини.

6. Изпълнение на дейности по възстановяване.

Редът е разписан в Раздел VII от Плана за защита при бедствия – Възстановяване и подпомагане. Организирането, координирането, съхранението и предоставянето на населението на дарения и помощи се извършва от Областния съвет на БЧК със съдействието на кмета на общината и кметовете на засегнатите населени места от общината. Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от кмета на общината и кметовете на засегнатите населени места от общината, съгласно общинският планове за защита при бедствия, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства. Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия на база оценка и анализа на ситуацията предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ
Извършване на оценка на щетите и внасяне на документи в МКВПМС и Министерството на земеделието.	Извършване на оценка на щетите и внасяне на документи в МКВПМС. Кметове на общини, РДСП, собственици на инфраструктура, областна дирекция „Земеделие“.
Осигуряване на фуражи за животните, семена за посеви и други при облекчени условия.	Предложения от кметове на засегнати населени места и областен управител, ОД Земеделие.
Извършване на ремонтни дейности по обекти на В и К инфраструктурата в средносрочен план.	В и К дружества и кметове на засегнати населени места, собственици на В и К инфраструктура.
Осигуряване на хигиенно -битовите условия в здравни, учебни, детски заведения и други важни обекти за обществото.	Кметове на засегнати населени места, директори на училища и детски градини, собственици на обекти, директори на лечебни заведения, РЗИ.
Осигуряване на хигиенни условия във животновъдните обекти.	Собственици на обекти, ОДБХ, ОД „Земеделие“.
Деблокиране на част от държавния резерв от зърно и хранителни продукти при необходимост от интервенция на пазара за овладяване на дефицити и спекула при продължително засушаване.	МЗХ

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ.

1. Основни части на Единната спасителна система-предприемат незабавни действия по изпълнението на плана.

2. Кмет на община Шумен:

- Организира и ръководи защитата при бедствия в общината;
- Създава със заповед общински щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и областния щабове;
- Със заповед определя ръководител на операциите;
- Може да обяви бедствено положение на територията на общината или на част от нея;
- В зависимост от мащабите на последиците от засушаването, кмета на общината може да възложи на членове на щаба изпълнението на определени допълнителни функции по планиране и логистика.

3. Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с Националния и областния щабове извършва:

- Анализ и оценка на обстановката – извършва прецизен анализ на обстановката в засегнатите населени места;
- Въз основа на анализа, предлага на кмета на общината мерки за въвеждане на ограничения във връзка с водоползването.
- Съвместно с представител на ВиК дружеството предприемат мерки за ограничаване разхищението на питейна и вода за битови нужди.
- Предлага на ВиК оператора да въведе режим на водоподаване по райони в населени места с траеен недостиг на вода.
- Предлага извършване на ремонтни дейности по обекти на В и К инфраструктурата в средносрочен план.
- Организира осигуряване на хигиенно -битовите условия в здравни, учебни, детски заведения и други важни обекти за обществото.
- Организира осигуряване на хигиенни условия във животновъдните обекти.
- Организира и контролира спазване на всички мерки с цел недопускане разпространението на зарази и епидемии;
- • Докладва на областния управител за хода на провежданите мероприятия;
- • Членовете на Общинския щаб за защита при бедствия изпълняват дейности съгласно утвърдени функционални задължения. Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия осъществява дейността си в гр. Шумен, бул. Славянски № 17 в сесийна зала, а при необходимост в сградата на РД ПБЗН Шумен, ул. Охрид № 15 или друго място, определено съобразно обстановката.

VII. РЪКОВОДСТВО И КООРДИНАЦИЯ.

1. Ръководител на операциите.

Определя се със заповед на Кмета на общината. Осъществява взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите при промишлена авария. Притежава необходимата експертиза и опит. Ръководителят

на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Общинския щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия.

VIII. СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕДСТВИЕТО.

Дежурния по Общински съвет за сигурност събира информация за продължително засушаване, за липсата на питейна вода или намалено водоподаване, за засушаване на посеви на земеделските производители от кметовете и кметските наместници на населените места от общината. Кметовете и кметските наместници на населените места, чиито землища има язовири, предават информация за наличието на вода в тях и за общото им състояние също на дежурния по ОбСС. Данните се обобщават от главните експерти ОМП и ПДЗН и се предават в общинския и областния щабове за защита при бедствия за предприемане на последващи действия. Предаването на информацията на национално ниво се извършва съгласно стандартна оперативна процедура.

IX. КОМУНИКАЦИИ.

Наличните средства и възможности за комуникация в общината са директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радио връзки и интернет. Фирмите, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (чл. 30 от ЗЗБ). За комуникация се използват и средствата, работещи на работния честотен диапазон на МВР. При възможност и при необходимост допълнително могат да се използват средствата за комуникация на таксиметрови и транспортни фирми и други. При железопътна катастрофа могат да се използват комуникационните връзки на НК „ЖИ“ и БДЖ - ЕАД.

X. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА: Финансовото осигуряване на плана се осигурява от Държавния бюджет чрез МКВПМС, бюджета на Министерство на земеделието и храните, Общинският бюджет, Бюджетите на министерства и ведомства, дарения и други.